

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

KEMAL DENK VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2014/17989)

Karar Tarihi: 23/2/2017

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

- Başkan** : Engin YILDIRIM
- Üyeler** : Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Recai AKYEL
- Raportör Yrd.** : Derya ATAKUL
- Başvurucular** : 1. Ayhan DURMAZ
2. Cihan DENK
3. Fikriye DENK
4. Gülpınar GÜNEŞ
5. Gülşan GÜNEŞ
6. Gülten DENK
7. Güneş KARAHAN
8. Hidayet DENK
9. Kemal DENK
10. Nezlişah KABAK
11. Perihan DENK
12. Remziye DEMİRALP
13. Sedat DENK
14. Abdulkadir DENK
15. Devrim DENK
16. Emine DURMAZ
17. Ersin DENK
18. Esin DENK
19. Evin NECİMOĞLU
20. Eyyüp DENK
21. Fevziye DENK
22. İbrahim Murat DENK
23. Mekkiye ALKAN
24. Mülkiye ÇELİK
25. Servet DENK

26. Zeki DENK

Vekili : Av. Hakan GELERİ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 17/11/2014 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvurucu Mehmet Denk'in 19/7/2015 tarihinde vefat ettiği tespit edilmiştir. 23/12/2016 tarihli yazı ile mirasçılara, başvuru tarafından yapılan bireysel başvuruya mirasçı sıfatı ile devam edip etmeyecekleri sorulmuş; devam edecek olmaları halinde buna ilişkin belgelerin Anayasa Mahkemesi Bölümler Başraportörlüğüne gönderilmesi gerektiği bildirilmiştir. Başvurucunun mirasçıları 5/1/2017 tarihli dilekçe ile bireysel başvuruya mirasçı sıfatı ile devam edeceklerini belirterek vekâletnameleri ile mirasçılık belgesinin onaylı suretini göndermişlerdir.

7. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucuların bir kısmı ile diğerlerinin murisi tarafından 30/9/2004 tarihinde kamulaştırmasız el atma nedeniyle tazminat davası açılmıştır. Derik Asliye Hukuk Mahkemesi (Mahkeme) 2006 yılında davanın kısmen kabulüne karar vermiştir. Karar, Yargıtay 5. Hukuk Dairesince (Daire) 2008 yılında bozulmuştur. Bozmaya uyularak yapılan yargılamada Mahkemece 28/2/2012 tarihli karar ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Karar, Daire tarafından 28/11/2013 tarihinde bozulmuş; karar düzeltme talebi 11/12/2014 tarihinde reddedilmiştir. Bozma üzerine dava dosyası, Mahkemenin E.2015/478 sayılı dosyasına kaydedilmiştir. Başvurucu Mehmet Denk'in 19/7/2015 tarihinde vefat etmesi üzerine mirasçıları davaya dâhil edilmiş olup yargılama devam etmektedir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

10. Mahkemenin 23/2/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

11. Başvurucular, makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

A. Kabul Edilebilirlik Yönünden

1. Başvurucu Fevziye Denk Yönünden

12. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 83. maddesi ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 51. maddesi gereği başvurunun istismar edici, yanıltıcı ve benzeri nitelikteki davranışlarıyla

bireysel başvuru hakkını açıkça kötüye kullandığının tespit edilmesi hâlinde başvuru reddedilir ve yargılama giderleri dışında ilgilinin 2.000 Türk Lirasından fazla olmamak üzere disiplin para cezasıyla cezalandırılmasına karar verilir.

13. Bu kapsamda özellikle Mahkemeyi yanıltmak amacıyla gerçek olmayan maddi vakıalara dayanılması veya bu nitelikte bilgi ve belge sunulması durumunda başvuru hakkının kötüye kullanıldığı kabul edilebilecektir (*S.Ö.*, B. No: 2013/7087, 18/9/2014, § 29, *Mehmet Güven Ulusoy* [GK], B. No: 2013/1013, 2/7/2015).

14. Başvuru konusu olayda, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden yapılan araştırmada başvurucu Fevziye Denk'in nüfus kayıtlarına göre 31/5/1970 tarihinde vefat ettiği tespit edilmiştir. Avukat Hakan Geleri tarafından başvurucunun ölümünden 44 yıl sonra 17/11/2014 tarihinde, başvurucunun makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla bireysel başvuru yapıldığı anlaşılmıştır.

15. Kamu gücü tarafından hakkı ihlal edilen kişinin bireysel başvuru yapmadan önce ölmesi durumunda ölen kişi adına bir başkası tarafından bireysel başvuru yapma imkânı bulunmamaktadır (*Abdurrehman Uray*, B. No: 2013/6140, 5/11/2014, § 30).

16. Açıklanan nedenlerle başvuru tarihinden 44 yıl önce vefat etmiş başvurucu adına yapılan bireysel başvurunun *başvuru hakkının kötüye kullanılması* nedeniyle reddine karar verilmesi gerekir.

17. Bu durumda Avukat Hakan Geleri aleyhine, Anayasa Mahkemesini yanıltıcı nitelikte başvuru yapması nedeniyle 6216 sayılı Kanun'un 51. maddesi ve İçtüzük'ün 83. maddesi uyarınca taktiren 2.000 TL disiplin para cezasına hükmedilmesi gerekir.

2. Diğer Başvurucular Yönünden

18. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir nedeninin de bulunmadığı anlaşılan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Esas Yönünden

19. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin yargılamanın süresi tespit edilirken sürenin başlangıç tarihi olarak davanın ikame edildiği tarih esas alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, B. No: 2012/13, 2/7/2013, § 50).

20. Başvuruya konu dava, başvuruculardan bir kısmının miras bırakanlarından intikalle takip etmekte oldukları bir uyuşmazlık olup bu yönüyle makul süre değerlendirmesi bakımından dikkate alınacak sürenin başlangıç anı, mirasçıların yargılamaya katıldıkları an değil somut olayda muris açısından değerlendirmeye esas alınan sürenin başlangıç anıdır (*Gülseren Gürdal ve diğerleri*, B. No: 2013/1115, 5/12/2013, § 51).

21. Sürenin sona erdiği tarih olarak -çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde- yargılamanın sona erdiği, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul süre şikâyetiyle ilgili kararını verdiği tarih esas alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, § 52).

22. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvurucunun yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, §§ 41-45).

23. Anılan ilkeler doğrultusunda Anayasa Mahkemesinin benzer başvurularda verdiği kararlar dikkate alındığında somut olayda 12 yıl 4 aydır devam eden yargılamanın süresinin makul olmadığı sonucuna varmak gerekir.

24. Açıklanan gerekçelerle, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

25. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Esas inceleme sonunda, başvuru hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir..."

26. Başvurular, maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuşlardır.

27. Somut olayda başvuru Fevziye Denk dışındaki başvurular yönünden makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

28. İhlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında -dava dosyasındaki taraf ve mirasçı sayısı ile dava konusu hukuki menfaatin miktarı da dikkate alınarak- başvurular Ersin Denk, Evin Denk, Devrim Denk, Esin Denk ve İbrahim Murat Denk'e ayrı ayrı net 250 TL; başvurular Abdulkadir Denk, Servet Denk, Eyyüp Denk, Zeki Denk, Emine Durmaz, Mekkiye Alkan ve Mülkiye Çelik'e ayrı ayrı net 1.100 TL; Fevziye Denk dışındaki diğer başvurulara ayrı ayrı net 8.800 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

29. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin başvuru Fevziye Denk dışındaki başvurulara müşterek olarak ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvuru Fevziye Denk adına Avukat Hakan Geleri tarafından yapılan başvurunun *başvuru hakkının kötüye kullanılması* nedeniyle REDDİNE,

B. 6216 sayılı Kanun'un 51. maddesi ve Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 83. maddesi uyarınca Avukat Hakan Geleri'nin 2.000 TL disiplin para cezası ile CEZALANDIRILMASINA,

C. Diğer başvurular yönünden makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

D. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının başvuru Fevziye Denk dışındaki başvurular yönünden İHLAL EDİLDİĞİNE,

E. Başvurular Ersin Denk, Evin Denk, Devrim Denk, Esin Denk ve İbrahim Murat Denk'e ayrı ayrı net 250 TL; başvurular Abdulkadir Denk, Servet Denk, Eyyüp Denk, Zeki Denk, Emine Durmaz, Mekkiye Alkan ve Mülkiye Çelik'e ayrı ayrı net 1.100 TL; Fevziye Denk dışında diğer başvurulara ayrı ayrı net 8.800 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

F. 1. Başvuru Fevziye Denk adına yapılan yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA,

2. 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin başvuru Fevziye Denk dışındaki BAŞVURUCULARA MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,

G. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvuruların Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

Başvuru Numarası : 2014/17989

Karar Tarihi : 23/2/2017

H. Kararın bir örneğinin Derik Asliye Hukuk Mahkemesine (E.2015/478) GÖNDERİLMESİNE,

İ. Kararın bir örneğinin Türkiye Barolar Birliğine GÖNDERİLMESİNE,

J. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 23/2/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Recai AKYEL